

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд
на **Явор Георгиев Аспарухов** на

тема: “Развиване на скоростно-силовите способности на млади баскетболисти“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, на основание Заповед на Ректора на Националната спортна академия „Васил Левски“, гр. София N398/24.04.2021 г.

Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт

Професионално направление: 7.6. Спорт

Научен ръководител: доц. Мариана Борукова, доктор

Изготвил становището: проф. Людмил Петров, доктор

- **Данни за докторанта.**

Явор Георгиев Аспарухов завършва висше образование в Националната спортна академия „Васил Левски“ в гр. София през 1996 година – ОКС „Бакалавър“ с две специалности: „Спорт – треньор по баскетбол“ и „Учител по физическо възпитание“, а ОКС „Магистър“ – „Педагогика на обучението по физическо възпитание“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ през 2012 година.

Състезател по баскетбол: Явор Аспарухов е бил състезател по баскетбол в БК „Велбъжд“ (Кюстендил) от 1998 до 2002 г.

Педагогически опит: Докторантът Явор Аспарухов е бил хоноруван преподавател по баскетбол в Националната спортна академия „Васил Левски“ в катедра „Баскетбол, Волейбол, Хандбал“ през 2017-2018 г., а от 2018 г. е щатен преподавател в същата катедра.

Работил е като учител по Физическо възпитание и спорт от 2002 до 2004 година в Кюстендил и София.

Като треньор по баскетбол с подрастващи момчета и мъже Явор

Аспарухов работи в баскетболните клубове на Велбъжд (Кюстендил), Буба Баскетбол, Лукойл Академик (София), Левски (София), Берое (Стара Загора) и към Българска федерация по баскетбол – като национален треньор и помощник-треньор на подрастващи юноши и мъже.

С основание може да се твърди, че докторантът успешно съчетава теорията и практиката на спорта баскетбол и има много добра треньорска кариера.

Притежава необходимата компютърна грамотност. Ползва английски език.

- **Данни за докторантурата**

Явор Аспарухов е докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал” при Националната спортна академия ”Васил Левски” (София). Зачислен е през 2019 г., а е отчислен е с право на защита с РЗ№ 791/04.03.2021 г.

Не са забелязани процедурни нарушения или пропуски по докторантурата.

- **Данни за дисертацията и автореферата**

Темата на дисертационния труд е актуална за теорията и методиката на спорта баскетбол. Разработване и прилагане на методики за развиване на скоростносилови способности на подрастващи баскетболисти е начин да се преодолее изоставането на българските спортисти в европейски и световен мащаб. Връзката на тези способности с техникотактическите умения е новото, което отличава съвременния баскетбол от този, отпреди 30-40 години и тук се вижда навременната научноприложна разработка на докторанта.

Дисертационният труд е класически структуриран чрез увод, постановка на проблема, цел, задачи и методика на изследването, анализ на резултатите, изводи и препоръки и приложения. Общият обем е от 198 страници.

Проучени са 181 литературни и информационни източници, 45 на латиница и 136 на кирилица, в това число 7 интернет сайта.

Дисертацията е отлично онагледена с множество таблици, фигури и снимки.

В Глава първа - Постановка на проблема е посочено, че в България съществуват нормативни документи от Българската федерация по баскетбол като Единна програма по баскетбол и Насоки относно работата с подрастващи, но няма въведени изисквания към треньорите програмиране и периодизация на спортната подготовка и няма фиксиран спортен календар.

Докторантът проучва развитието и съвременния облик на баскетбола при подрастващите, характеристиката на двигателната им дейност, особеностите на периодизацията, същност и характеристика и развиване на скоростносиловите способности и връзката на скоростносиловите способности с технокотактическите умения.

Хипотезата е формулирана точно и произлиза от проучванията и анализите в първата глава.

В глава втора целта, задачите и методиката на изследването са представени ясно и насочват изследователската работа в посока, отговаряща на темата на дисертационния труд. Използваните статистически методи за обработка на резултатите са високоефективни и подходящи за това изследване.

Изследователската работа е продължила 2 години – от 2018 до 2020 г. Този период е характерен с епидемичната обстановка в страната и прави чест за докторанта, че е направил всичко възможно да проведе и завърши успешно предварително планираните изследвания.

Контингентът включва 65 изследвани лица (момчета) на възраст 15-16 години, занимаващи се организирано с баскетбол, а анкетното проучване с 13 треньори по баскетбол.

В **трета глава** последователно са анализирани резултатите от спортнопедагогическия експеримент и обработените данни, снети в реални условия. Докторантът се справя много добре с интерпретацията на данните.

Изводите и препоръките произтичат от проведените изследвания.

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд. Представен е необходимият списък с научните публикации по проблематиката на дисертационния труд.

Научноприложен принос на дисертационния труд представлява:

Моделът на планиране на скоростносиловата подготовка при 15-16-годишни баскетболисти в годишния тренировъчен цикъл.

Комплексът от упражнения за развиване на сила при 15-16-годишни баскетболисти.

Въпрос към докторанта

Как докторантът вижда реализиране в България на моделът на планиране на скоростносиловата подготовка?

- **Заключение**

Според казаното до тук, давам положителна оценка на докторския труд “Развиване на скоростно-силовите способности на млади баскетболисти“ и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен “ДОКТОР” на **Явор Георгиев Аспарухов** в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.6. Спорт.

10.05.2021 г.

Гр. Велико Търново

Изготвил становището:

(проф. Людмил Петров, доктор)